

Appendiks med citater

1. Anvendelse og præferencer

Undersøgelsen bekræfter at der er sket en migration fra flere netværk som Arto, Habbo og MySpace til en koncentration omkring det i dag mest udbredte og benyttede netværk, Facebook.

Jeg er kun på Facebook nu. Da jeg var yngre, brugte jeg Arto og Skum. (Dreng, 1991, dyb.)

Det er meget et modefænomen, hvor man er på, men det afhænger også af stedet. I min klasse går man ikke på Arto pga. det med Arto-pigerne. Man er meget mere på Facebook (Pige, 1993, dyb.)

Jeg fik en Arto-profil, da jeg var 15, og det har nok noget med alder at gøre. Der var jeg så et år, men brugte det ikke hver dag, og til sidst følte jeg mig for gammel. Så kom Facebook som noget nyt og kæmpestort. Jeg har allerede 337 venner. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg tjekker aldrig min Arto-profil, men Facebook tjekker jeg dagligt. (Pige, 1992, grp.)

Facebook er det store hit nu, så derfor er vi og vores venner på det. (Dreng C, 1993, grp.)

Jeg havde også Arto en gang, men da Facebook kom skiftede jeg til det og slettede Arto. (Dreng, 1992, grp.)

Jeg synes faktisk ikke, at Arto er så sjovt mere, så jeg bruger mest Facebook nu. (Dreng, 1994, dyb.)

Det er de mindre, der bruger Arto. Det bruger vi ikke rigtig mere. (Pige D, 1991, grp.)

Jeg har haft Arto. Jeg skiftede, fordi alle fik Facebook. Førhen var alle jo på Arto. (Dreng C, 1993, grp.)

Jeg fik Facebook, fordi mine venner sagde, at det var meget federe end Arto. (Dreng A, 1993, grp.)

Der ses markante forskelle i opfattelserne og anvendelsen af "åbne" sociale online netværk (hvor man kan kommunikere umiddelbart med alle) og "lukkede" sociale online netværk (som forudsætter at man inviterer/accepterer hinanden). "Åbne" og "lukkede" sociale online netværk tjener markant forskellige formål og anvendes på vidt forskellige måder.

Det er to meget forskellige sider. På Facebook har man sine rigtige venner og på Arto, er det mere sådan at man bare lige skriver en lille kommentar til dem, man har været til fest med, for eksempel "tak for sidst". Det gør jeg ikke på Facebook. (Pige, 1992, grp.)

Mit formål med Facebook er ikke at få venner. Det er mere praktisk – for kommunikationens skyld. Jeg ville kun invitere venners venner, hvis jeg havde mødt dem i

Appendiks med citater

forvejen, og jeg har ikke selv fået invitationer fra nogen, jeg ikke kendte. (Dreng, 1991, dyb.)

Det kan godt blive lidt uoverskueligt. Jeg har snart mange profiler. Jeg bruger ikke dem alle særlig meget, men jeg føler alligevel at jeg skal tjekke dem. Jeg nøjes ikke med Facebook, da man ikke kan finde nye venner dér. (Pige, 1992, grp.)

Jeg er kun venner med folk, jeg kender. Det er alle slags venner, også nogle helt tilbage fra folkeskolen. Det er også rart at vide, at de gerne vil være venner med én, for ergo er de åbne for én, næste gang man mødes. Så vil de gerne snakke – det viser de ved at tage et sådant skridt. (Pige, 1990, dyb.)

Respondenternes brug af de sociale online netværk ser ud til at udvikle sig væk fra de "åbne" netværk, hvor alle umiddelbart kan kommunikere med hinanden, i retning mod "lukkede" netværk, hvor udvidet kommunikation forudsætter "invitation og godkendelse".

Da jeg var på Arto, brugte jeg det til at finde nye mennesker, mens Skum var for at snakke med mine gamle venner. Det var i den periode, hvor jeg brugte Arto til at møde nye mennesker. Det var en rigtig sjov tjeneste i starten. Facebook oprettede jeg, da jeg begyndte at tage en masse billeder, og fik lyst til at dele dem med andre, specielt med mine rigtige venner. Jeg bruger det også til at finde gamle venner. Facebook er et rigtig godt sted til at finde dem man kender. (Dreng, 1991, dyb.)

Børnene / de unge benytter sjældent e-mail.

En gang imellem mailer jeg dog til mine venner på Hotmail, men det sker ikke ofte. Det er mere sikkert, at mine venner tjekker deres Facebook end deres Hotmail, så derfor bruger jeg ofte Facebook til at skrive til dem. (Dreng, 1991, dyb.)

Hvis jeg skal skrive til én jeg ikke har snakket med i lang tid, bruger jeg altid Facebook, da jeg tror folk tjekker deres Facebook langt oftere end deres Hotmail. Jeg skriver kun til mine venner over Hotmail, hvis de ikke har en Facebook, så derfor bruger jeg ikke Hotmail så tit. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg skriver ikke E-mails så tit. (Pige, 1995, dyb.)

E-mailen har jeg ikke tjekket den sidste uge, og det er meget sjældent, jeg sender mails. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg bruger kun e-mail, når jeg skal skrive med min farmor. (Dreng D, 1994, gr.)

Jeg bruger ikke e-mail. Det er lettere at sende en SMS. (Dreng B, 1994, gr.)

Appendiks med citater

Jeg gider ikke, at bruge den så meget, fordi der ligger 800 reklame-mails og det er ikke til at overskue. Jeg bruger dog min e-mail til at læse de mails min fodboldtræner sender ud. (Dreng, 1992, grp.)

Jeg bruger aldrig e-mail. (Dreng C, 1994, gr.)

2. Typiske brugssituationer

Typisk er man logget på i hjemmet og alene/uden venner: Om aftenen eller eftermiddagen, ofte parallelt med lektier og spil.

Jeg laver tit noget andet, mens jeg er på Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg har nogle gange tv'et tændt, eller jeg laver lektier eller hører musik, når jeg er på Facebook. (Pige D, 1995, grp.)

Jeg hører The Voice eller musik fra min iTunes eller ser tv og multitasker imens jeg er logget på. (Pige A, 1995, grp.)

Jeg bruger omkring 1-2 timer om dage på at være på, men jeg laver også andre ting imens. Men så kan folk skrive til én hvis de vil. På den måde er jeg tilgængelig. (Dreng B, 1993, grp.)

Det er afkobling, hygge og underholdning at være online. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg er højest logget på en halv time, og det er oftest om aftenen, men også nogle gange om eftermiddagen. Om eftermiddagen er det mest for at tjekke, om der er sket noget nyt, mens jeg om aftenen typisk skriver til vennerne. (Dreng, 1996, dyb.)

Når jeg er færdig med skolen, logger jeg på, og så er jeg på en time eller måske en halv. Så skal jeg formentlig noget, fx til træning, og så er jeg på igen om aftenen. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg er mest på Arto og Go Supermodel om aften. Det er mest dér, jeg er på computeren, når jeg er færdig med at lave lektier. (Pige, 1995, dyb.)

Det er normalt om aftenen jeg går på Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

Facebook bliver mest brugt om aftenen, sikkert fordi mange unge laver lektier dér. Og mange gør det samtidig med, at de ser tv. Om aftenen sidder du alligevel alene og laver ikke noget. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg bruger højest en time om dagen. Det er mest, når jeg laver lektier på computeren. Det er typisk efter skole, ca. kl. 15, men også nogle gange om aftenen. (Dreng, 1994, dyb.)

Jeg går på Facebook en halv time, når jeg kommer hjem fra skole, og om aftenen er alle på. Der sidder man så og skriver, og tænker: Hvor er det fedt. Man kan lave en debat, hvor alle kan være med, eller man kan skrive med en enkelt. Jeg sidder så og skriver med

Appendiks med citater

vennerne om aftenen i stedet for at ringe til dem. Så sparer man penge, men det er ikke kun derfor. (Pige B, 1995, grp.)

Jeg logger på om eftermiddagen efter skole og så igen om aftenen, når man er træt. (Dreng C, 1993, grp.)

Hvis jeg laver lektier på min computer, så er jeg næsten altid på Facebook, så folk kan skrive til mig. Men nogen gange kan jeg ikke koncentrere mig, når jeg er på, og så gør jeg det ikke. (Pige, 1993, dyb.)

Hvis jeg sidder ved computeren, så bruger jeg MSN og Facebook. Hvis jeg sidder og laver lektier, er jeg typisk på MSN. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg bruger det mest til almindelig chat, også når jeg læser lektier. Billeder fra profiler om fester osv. ser jeg mest, når jeg har lavet lektier. Det venter jeg med, da det ellers ville tage for lang tid. (Dreng, 1994, dyb.)

Nogle gange er jeg på, mens jeg laver lektier, men så sætter jeg min status på optaget. (Pige, 1995, dyb.)

Jeg har Hotmail og er på MSN ca. hver aften. Nogle gange spiller jeg samtidigt på computeren, eller også laver jeg lektier. Nogle gange er det nemlig lidt kedeligt med lektierne, men man kan også bruge MSN til at få ideer fra vennerne, hvis man er gået i stå. Så lektier snakker vi også om. Det er en god hjælp. (Dreng, 1996, dyb.)

Når jeg laver lektier, så står computeren og er på ved siden af, og så kan man lige tjekke en gang i mellem. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg tænder for computeren og chatsiderne, og så laver jeg lektier, mens jeg chatter lidt med vennerne. Det forstyrrer ikke så meget, synes jeg. Men jeg har ikke fjernsyn eller musik kørende samtidigt. (Dreng, 1994, dyb.)

Nogle gange er jeg på samtidig med jeg laver lektier, og andre gange har jeg lavet det, når jeg logger på. Om aftenen tjekker jeg vennernes profiler, billederne fx, men det er mest efter lektierne. Hvis jeg er på samtidig med lektierne, er det ofte for at chatte. (Pige D, 1995, grp.)

Jeg læser tit lektier, samtidig med at jeg er på. Det er som små pauser i lektierne. Så læser man én side, og så tjekker man Facebook. (Pige A, 1995, grp.)

Jeg tjekker dagligt alle mine profiler. Jeg laver tit noget andet samtidigt fx lektier. Som et break i lektierne, kan jeg godt lige gå ind og tjekke om nogen har skrevet, men jeg kigger kun på profiler og billeder, når jeg keder mig og har mere tid. (Pige A, 1991, grp.)

Vi småchatter også når vi skal lave lektier, men ikke så meget, for man skal jo have lavet sine lektier. (Dreng, 1992, grp.)

Generelt er man alene, når man er på, men man kan også sagtens sidde sammen med en ven (ved en eller to pc'er) og browse profiler eller chatte.

Det er lidt latterligt, men nogle gange kan man godt sidde med to computere ved siden af hinanden. Men jeg tror, drengene er slemmest til det. Nogle gange gør jeg det, men ikke ret tit. (Pige, 1993, dyb.)

Vi sidder også nogle gang sammen og er på Facebook, hvor vi så sidder på hinandens sider og skriver til folk, men det er nu ikke så tit igen. (Pige, 1993, dyb.)

Det er mest hver for sig, vi er på Facebook, men vi kan da godt kigge på billeder sammen en gang imellem. (Dreng, 1994, dyb.)

Nogen gange sidder vi sammen på en PC, mens andre gange sidder vi sammen med hver vores, men mest sidder vi jo bare hjemme hos os selv. (Dreng B, 1994, gr.)

Mere sjældent er man på i frikvarterer i skolen eller i klub / fritidsordning, hvor man så ofte sidder sammen med nogen.

Ja, vi kan godt finde på at logge på i frikvarteret. Skolen har dog blokeret for Arto og alt det der, men man kan godt gå på MSN. Næsten alle logger på i frikvarteret, så man kan godt finde nogen, der er på, og man kan godt nå at snakke med dem. Det er folk fra andre skoler, fx dem fra basket. (Dreng, 1996, dyb.)

Ja, nogle gange i skolen går vi på Facebook sammen, og så kan man tjekke billeder. (Dreng, 1991, dyb.)

På min skole har de blokeret en masse sider, men de har ikke blokeret Facebook, så det kan jeg godt tjekke i skoletiden. (Pige D, 1991, grp.)

Op til weekenden er man mere på for at holde sig opdateret med fester, og efter weekenden er man mere på for at holde sig ajour med hvad der skete til festene, herunder at se billederne, som nogen har uploadet.

Nogle snakker også om fest om mandagen og prøver at planlægge. Men ellers snakker man om mandagen om det der skete i weekenden og kigger på de nye billeder der er lagt ud fra festene i weekenden. (Dreng B, 1993, grp.)

Men mine venner kan godt finde på, at lægge mange billeder ud. Det bruger jeg tid på at se på. Det er mest fra weekender. Det er sjovt at se på. Nogle gange kommenterer jeg billederne. (Dreng, 1996, dyb.)

Det er på chat, mest på MSN, vi snakker festerne i den kommende weekend. Rygtet om at der er fest, bliver også spredt hurtigt, så man skal alligevel tænke over hvordan man fortæller det til folk. (Dreng B, 1993, grp.)

3. Relationer og funktioner

Man har typisk mange personer i sine netværk – ofte 75-200 personer (på de "lukkede" netværk). Der kan være, men er ikke altid, stort overlap mellem ens 'venne-grupper' på forskellige sociale online netværk.

Ja, det er vigtig at have mange venner, for så er der flere profiler, man kan se på. Mine to søstre har mange venner, og så kan jeg gennem dem se, hvad de render rundt og laver. At have mange venner, er altså ikke for at vise, at jeg er populær. Det gør det bare sjovere. (Pige A, 1995, grp.)

Jeg har 140 venner på Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg har 100 venner, tror jeg. (Pige, 1993, dyb.)

På Arto har jeg cirka 100 venner. Jeg kender ikke dem alle sammen, men alligevel de fleste. (Dreng, 1994, dyb.)

Jeg har 168 venner. (Pige B, 1991, grp.)

Jeg har omkring 150 venner, men det er ikke en gang halvdelen jeg skriver med. Man går bare ind og ser hvem folk er i dag. (Pige A, 1991, grp.)

Jeg har lige over 300 venner på Facebook. (Dreng, 1992, grp.)

Det er markant, at respondenternes brug af de "lukkede" sociale online netværk i vid udstrækning udvikler sig omkring eksisterende irl-netværk (in real life-netværk), typisk skole, venner, idræt/foreninger, gamle bekendte og familie.

Jeg er venner med dem i min klasse, der har en Facebook, men det er ikke alle, der har en Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

De drengevenner jeg har som venner, går jeg i klasse med, så dem ser jeg også dagligt. (Pige, 1993, dyb.)

Ud af de 100, jeg har, er de 74 fælles med Frederikke, som jeg går i klasse med. At være sammen på Facebook, når man er kommet hjem, er på en måde en forlængelse af frikvarteret. (Pige, 1993, dyb.)

Det er mest dem fra skolen, jeg har som venner og så dem, jeg er vokset op sammen med i Jylland. (Pige, 1993, dyb.)

Appendiks med citater

Venerne på de sider er nogle fra skolen og andre, jeg kender i virkeligheden, fx nogle jeg spiller basket med. (Dreng, 1996, dyb.)

Der er ikke nogen af mine vennerne, jeg ikke også jævnligt ser i virkeligheden, fx i skolen eller til basket. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg kender dem, jeg har som venner, fra basketskole eller gennem venner. Det er både drenge og piger. (Dreng, 1994, dyb.)

Næsten alle sammen på Facebook er fra skolen. (Pige C, 1995, grp.)

Jeg ignorerer tit de anmodninger jeg får, fra nogen jeg ikke kender. Jeg vil gerne have, at min Facebook kun er for mine rigtige venner og for familien. (Pige, 1992, grp.)

Jeg er i netværk med folk fra klassen og parallelklassen. (Dreng C, 1994, gr.)

Typisk forsøger man at have alle venner samlet i ét netværk, men det er en udfordring at "migrere" hele sit personnetværk til et nyt socialt online netværk, og derfor benytter flere af respondenterne forskellige netværk til forskellige relationer.

Man bruger tit flere netværkstjenester fordi, man har forskellige venner de forskellige steder. Man kan ikke rigtig overskue, at inviterer dem til det man nu selv foretrækker, men det ville da være nemmest at have alle dér. Jeg synes selv, at Facebook er ret godt. (Pige, 1992, grp.)

Alle af mine veninder har en Facebook nu, bortset fra to. Det kunne da være rart hvis de også fik det. (Pige, 1993, dyb.)

Typisk holder man sig bredt forbundet og orienteret (via notifikationer, applikationer og profilbrowsing) i sit "store" netværk, men man kommunikerer kun direkte (beskeder og chat) med et begrænset udsnit af nære vennerne.

Jeg bruger indbakken i Facebook nogle gange. Den bruger jeg kun til dem jeg kender. Hvis jeg vil skrive til en jeg ikke kender, skriver jeg på wall'en. Men jeg skriver på chatten hvis folk er på. (Dreng C, 1993, grp.)

Dem på MSN er jeg tættere på end dem på Facebook og Arto. På Facebook er det lidt nogle andre – jeg ved ikke hvorfor. Der går man bare ind og ser venners venner, og dem kender man ikke så godt. (Dreng, 1994, dyb.)

Hvis ikke man ser dem hver dag, er det sjovt bare at tjekke deres statusfelter og deres profil. (Pige A, 1991, grp.)

Sociale online netværk udgør en værktøjskasse af kommunikationsredskaber, som typisk er integreret i og spiller en distinkt rolle i respondenternes palet af kommunikationsmedier og –kanaler til forskellige dele af ens netværk.

Til dem, der har både en e-mail og en MySpace-profil, ville jeg bruge mailen til de længere beskeder – det er jo som et brev – og MySpace til de korte ting. På MySpace bruger jeg meget indbakken til de mere personlige ting, hvis andre ikke skal se det. Der er beskederne typisk længere. Comment bruger man til de små, mindre seriøse beskeder. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg snakker lidt mere hverdagssnak over MSN, da det er gratis, mens SMS koster penge. Så jeg bruger mest SMS til aftaler og spørgsmål. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg bruger MSN mest til dem jeg kender og Facebook bruger jeg både til dem jeg kender godt og ikke så godt. (Dreng, 1991, dyb.)

Ja, jeg tror, at på Facebook har man alle de venner, man ikke har på Messenger. Sådan er det for mig. På Messenger er det kun de nærmeste. (Pige, 1993, dyb.)

4. Netværkenes funktioner for målgruppen

Respondenterne lægger vægt på at netværkene giver mulighed for en samlet oversigt og status over venner og bekendte inkl. kommunikationshistorikken i beskeder. Især når man har alle sine venner i ét netværk. I forhold til MSN og sms er mulighederne for at opbygge, administrere og følge sit netværk langt mere smidige med f.eks. Facebook end med MSN og mobil.

Det er meget rart at have, for man føler sig opdateret på en eller anden måde: Jeg har styr på det hele. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg ville være irriteret, hvis jeg ikke kunne komme på Facebook. Jeg ville gå glip af at have en indsigt i andre folks liv. Jeg vil nok føle mig lidt udenfor. (Pige, 1993, dyb.)

Ja, man bliver hurtigt opdateret, hvis man tjekker folks profiler og status. (Pige A, 1991, grp.)

Det er nemmere at bygge et netværk op på Facebook end MSN. (Pige D, 1991, grp.)

Muligheden for fleksibel kommunikation i ”underkanaler” – via beskeder, chat/instant message, ”wall” eller de mange applikationer, hvor man kan ”berøre” venner med forskellige grader af opmærksomhed og dybde, herunder at man kan give opmærksomhed uden at indgå i en egentlig dialog.

Jeg bruger nogle gange indbakken på Facebook, hvis man skal skrive noget personligt, men jeg bruger mest væggen, som alle kan se. Jeg bruger det ikke til personlige ting. Den er bare til sjove jokes. (Pige, 1993, dyb.)

Muligheden for at kommunikere både synkront (chat) og asynkront (besked/wall/applikationer) udnyttes.

Jeg bruger væggen til en annoncering eller til en hurtig besked. Det er mest sjove beskeder. Jeg bruger ofte indbakken i Facebook til mails i stedet for min almindelige mail, der er min Hotmail. Jeg bruger også chat-funktionen i Facebook en gang imellem, men det er ikke så tit. (Dreng, 1991, dyb.)

Wall'en bruger mest de andre, når de skriver til mig. Men jeg bruger lidt det hele; personlige beskeder, chat, osv. Om man bruger det ene eller det andet kommer an på, om det er personligt – personlige ting skriver man ikke på wall'en. Chatten og personlige beskeder er lidt det samme, men chatten går hurtigere. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg er på MSN for at kunne chatte med venner, så jeg er opdateret. Facebook bruger jeg mest til at kigge lidt nærmere på folk, da der er flere detaljer på Facebook. Jeg kan dog også godt bruge Facebook til at holde mig opdateret, men jeg bruger oftere MSN til at have længere samtaler over. (Dreng, 1991, dyb.)

MySpace bruger man mest til kommentarer, fx "Jeg savner dig", eller "Skal vi ikke være sammen". På MSN er det mere en dialog, man har, og ikke bare comments. Så det er forskellige verdener. (Pige, 1990, dyb.)

Der er mulighed for både at kommunikere 1-til-1 (beskeder/chat) og 1-til-mange via wall, tagging og de notifikationer, som netværket modtager, hvis man ændrer status. Disse muligheder udnyttes.

Der er grupper, fx for fester, hvor man så kan gå ind og svare på en fælles besked, om man kommer. (Dreng, 1991, dyb.)

Man kan dog godt bruge Facebook som aftalested, fx er der grupper med fælles beskeder: "Kom til den og den fest". Fx gammel-elev-fester. Og så kan man sige ja eller nej. (Dreng, 1991, dyb.)

Man kan chatte i grupper på MSN. Det gør jeg ikke så tit, for det går ofte i kaos, hvis man er mere end tre. (Dreng, 1994, dyb.)

På MSN kan man lave store fællessamtaler med alle fra din klasse. (Pige B, 1995, grp.)

En væsentlig rolle for de sociale online netværk er at vedligeholde, forlænge og udvide oplevelsen af det samvær og nærvær, som respondenterne i forvejen har med vennerne i hverdagen. Det bagvedliggende behov og ønske hos respondenterne er lysten til at kommunikere med de nærmeste venner selvom man ikke er fysisk sammen.

Appendiks med citater

Jeg har fået flere venner over Facebook, da det er lettere at snakke med flere end det var muligt, før jeg havde min profil. Jeg har faktisk nogle venner jeg næsten kun snakker med over Facebook. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg ville nok føle, at det var lidt ærgerligt, at jeg ikke kunne komme på, hvis bare jeg havde min e-mail... men alligevel. Jeg ville heller ikke have det godt uden MSN. Så ville jeg ikke kunne komme så let i kontakt. Jeg ville nok føle mig udenfor, men ikke blive ked af det. (Pige, 1990, dyb.)

På en måde kan det godt erstatte et rigtigt samvær. Det er også godt at bruge MSN, hvis det er i forhold til én, man ikke har haft tid til at møde i et stykke tid. Så spørger man "Hvordan går det?" På den måde holder man venskabet kørende. Måske finder man ud af at mødes. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg tror ikke, at man mødes sjældnere, fordi man skriver sammen online. Sådan har det ikke været hos mig i hvert fald. Til gengæld har det holdt forholdene kørende. Det vedligeholder venskaber, og det er rart, for man mister jo mange venner mellem folkeskole og gymnasium. Så er det godt at have MSN og MySpace, for der kan man se, hvordan fx vennernes udseende ændrer sig. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg føler tit, at jeg kender dem, jeg ikke ser så tit, bedre, fordi jeg skriver med dem. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg bruger også Facebook til at opsøge nogen efterfølgende for at vide mere om dem. Der var én i går, som jeg næsten lige har mødt. Og det er klart, at det også er meget smart, at man kan skrive sammen og lære hinanden endnu bedre at kende. (Pige, 1993, dyb.)

Det, jeg får ud af at være på de sider, er, at jeg kan snakke med mine venner. Måske bliver man endda bedre venner af det. Nogle er jeg nok blevet lidt bedre venner med. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg synes, jeg får bedre forhold til andre mennesker ved Facebook, fordi man kan skrive med dem. (Dreng, 1991, dyb.)

Det ville være mere tomt, og jeg ville ikke kunne forbedre venskaber, hvis ikke jeg havde Facebook. Det kan man nemlig ikke på andre sider. Jeg ville stadig have relationer i skolen, men uden for den kreds ville jeg ikke kunne opdatere mig. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg tror ikke, at Facebook kunne betyde, at man sås mindre med nogen, snarere omvendt, så man faktisk bliver bedre venner pga. Facebook. Der er nogle venner, jeg møder oftere nu med Facebook. Der er en pige fra skolen, jeg er begyndt at skrive med på Facebook, og vi er på vej ind i et forhold nu. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg snakker mere med mine venner end før jeg havde Facebook. Selvom jeg snakker mere med folk over nettet, så ser jeg dem stadig lige så meget, som jeg gjorde før, jeg havde Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

Appendiks med citater

Det er jo ligesom at være sammen med sine venner, bare på nettet. (Dreng B, 1993, grp.)

Vi har ikke oplevet, at der er nogen der isolerer sig og gemmer sig bag computeren frem for at møde folk rigtig, så jeg tror ikke det har den indvirkning, men det er en god måde for de generte at få flere venner på. (Dreng, 1992, grp.)

Det er meget socialt på Facebook, fordi alle har det. Du er mere inde i samværet dér end på mobiltelefon. (Pige A, 1995, grp.)

Jeg har fået flere venner over Facebook, da det er lettere at snakke med flere end det var muligt, før jeg havde min profil. (Dreng, 1991, dyb.)

Man beholder jo på den måde kontakten med dem fra folkeskolen. Der er nogle, jeg har snakket lidt med, som har ansøgt mig derinde og startet en samtale, og så snakker man mere og mere. (Dreng, 1991, dyb.)

Facebook er vigtigt, for jeg elsker at være sammen med andre, og jeg vil gerne have et godt ry – at folk kan lide mig. Så det er godt, at man kan kommunikere derinde. (Dreng, 1991, dyb.)

Hvis ikke man tør sige hej, kan man skrive sammen og på den måde lægge op til at man skal snakke når man ses. (Pige D, 1991, grp.)

Jeg fik en invitation fra min venindes veninde, men jeg kender hende ikke. Jeg tænkte bare, at det vil jeg da godt prøve. Jeg vil ikke udelukke at vi alle tre så kunne være mere sammen. Jeg har nemlig hørt meget om hende fra vores fælles veninde. Hun virker rigtig sød. (Pige B, 1991, grp.)

Ens vennekreds ville ikke være så bred, hvis ikke man havde Facebook. (Dreng C, 1993, grp.)

Man får nok flere venner via Facebook, men ikke flere bekendte. (Dreng, 1991, dyb.)

Muligheden for at dele og kommentere små og store oplevelser via uploadede fotos og tagging af personer på fotos, bruges i høj grad.

På Facebook kan du se billeder, og hvad de laver. Det er mere end bare kommunikation. At sende billeder på MSN og give forklaring til hvert enkelt ville tage for lang tid. På Facebook viser du dem til alle på en gang. (Pige B, 1995, grp.)

Det gode ved Facebook i forhold til MSN er, at man kan se billeder. (Dreng, 1991, dyb.)

MSN handler jo kun om at tale sammen, mens det på Facebook er en meget lille del af det. Der lægger man ikke rigtigt mærke til, hvis der er nogen, der skriver noget. Så Facebook er så meget andet. (Pige, 1993, dyb.)

Appendiks med citater

Det særlige jeg har oplevet ved Facebook er, at finde mine gamle venner fra udlandet. (Dreng C, 1993, grp.)

Man chatter på MSN, og på Facebook gør man alt det andet. (Pige, 1993, dyb.)

Vi har snakket om sjove billeder fra skituren, som nogle venner har lagt ud. Så har vi snakket lidt om turen, der var vildt sjovt. Det er godt at have nogle billeder af det. Billeder, hvor man er helt tåget. Man kan også kommentere billederne. Det er rigtig fedt ved Facebook. (Dreng, 1991, dyb.)

Man kan lave mere på Facebook, og det er heller ikke lige så dyrt som på Arto. Så jeg bruger mest Facebook – det synes jeg er sjovest. (Dreng, 1994, dyb.)

Ja, spil er det der gør Facebook sjovere end Arto, synes jeg. (Dreng, 1994, dyb.)

Der er mere aktivitet på Facebook, end der er på MySpace. Det gør det lidt sjovere. (Pige B, 1995, grp.)

Det er også meget mere socialt med Facebook end med mobiltelefon. (Pige A, 1995, grp.)

På Facebook er det fedt, at man har en masse ting, programmer og applikationer - og at man skriver om sig selv. (Pige D, 1995, grp.)

På Facebook kan man chatte ligesom man kan på MSN. Det er meget godt og det gør så at man bliver længere på siden. (Pige, 1992, grp.)

MSN er for de fleste respondenter den primære kanal for kommunikation med nære venner, når man er hjemme og har pc'en tændt. MSN er de sociale online netværk overlegen fordi MSN har højere opdateringshastighed og bedre chat-grænseflade end f.eks. Facebook, ligesom webcam og filoverførsel er muligheder i MSN som nogle værdsætter.

På Facebook et chatten meget lille. På MSN kan den fylde hele skærmen, så jeg vil hellere skrive dér. (Dreng B, 1993, grp.)

Nej, det er ikke så meget chat-delen, man bruger på Facebook. Det er mest MSN man bruger til chat. Jeg bruger derfor for det meste MSN og Facebook samtidigt. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg synes, MSN er bedre til chat end Facebook. Facebook bruger jeg mere til, at se på billeder. (Dreng C, 1993, grp.)

MSN er mere privat end Facebook. Det er kun dig der kan se det der står. (Dreng, 1992, grp.)

Hvis man har mødt en pige til en fest, ville jeg gerne kunne se hende på webcam og ikke kun på billeder. Det kan man ikke på Facebook. Derfor er MSN godt. (Dreng B, 1993, grp.)

Jeg chatter også nogle gange over Facebook, men den fungerer ikke så godt, så jeg chatter mest over MSN. Jeg chatter altså kun med venner på Facebook, hvis de ikke er på MSN. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg synes godt Facebooks chat kunne være bedre. (Pige, 1993, dyb.)

MSN går meget hurtigere end at skrive på Facebook, og det er gratis. (Pige, 1993, dyb.)

Der er mere gang i den på MySpace. Det ville være fedt, hvis Facebook havde de samme profilmuligheder. (Pige B, 1995, grp.)

At man kan designe sin side på MySpace, gør det meget mere spændende at kigge på profiler. Facebook er meget rodet. (Pige, 1992, grp.)

En anden væsentlig rolle for de sociale online netværk er at styrke og vedligeholde relationer til ens perifere netværk.

Nogle gange bruger jeg finder-funktionen på Facebook, som hjælper én med at finde venner. Det har jeg gjort en del gange, hvor jeg har fundet en hel del venner. (Dreng, 1991, dyb.)

De virtuelle venner jeg har på Facebook, vil jeg ikke alle sammen kalde rigtige venner. Der er også nogen jeg bare vil kalde bekendtskaber. Det er meget rart at man kan have kontakt med dem også. (Dreng, 1991, dyb.)

Det vil selvfølgelig være nogle fjerne kontakter, som jeg ikke ville være lige så meget i kontakt med, hvis jeg ikke havde min Facebook. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg har en del gamle venner på Facebook, som jeg ikke ser så tit. Det er smart, at man kan finde hinanden derinde, ellers ville jeg nok ikke snakke med dem mere. (Pige, 1993, dyb.)

Facebook er en god måde at snakke lidt videre med nogen, jeg har mødt til en fest. (Pige, 1993, dyb.)

Der er nogle af dem, hvor jeg ikke ved, hvorfor jeg er venner med dem, for jeg kigger ikke engang på deres billeder. Fx er der dem fra folkeskolen – de er jo ikke en del af min hverdag. Men det kunne jo være man mødtes en dag, og det er også meget sjovt at se, hvad de laver nu. (Pige, 1990, dyb.)

E-mails bruger jeg til venner i USA, men nogle af dem er også på MySpace og så snakker vi lidt sammen dér også. (Pige, 1990, dyb.)

Det er fedt at skrive med de gamle venner, fordi nogle gange møder man dem og kan så tale om gamle dage. Så er man glad for, at man har holdt kontakten online. Og mange af

dem var man jo rigtig gode venner med en gang. Jeg tror, man ville have mistet mange kontakter ellers. (Pige, 1990, dyb.)

Jeg har prøvet at en relation udvikler sig. En person, man har mødt, men ikke rigtig kender, som man så får skrevet med. (Pige, 1993, dyb.)

Man kan få et bedre forhold til nogen, man ikke kendte så godt i forvejen. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg har bl.a. mødt andre basketballspillere fra Libanon, som så har inviteret mig på Facebook og vist mig billeder. Så nu har jeg også venner i Libanon, som jeg kan besøge. (Dreng, 1991, dyb.)

Hvis der slet ingen netværkssider var, ville det være lidt nederen. Så ville man ikke kunne få kontakt med dem, man ikke har mobilnumre på, fx fra udlandet. (Dreng, 1994, dyb.)

Der er en jeg kender i Jylland, som jeg skriver med en gang imellem, da jeg ikke kan se hende så tit. (Pige D, 1995, grp.)

Hvis ikke jeg havde Facebook ville jeg savne fællesskabet. Jeg har jo fx også nogle halvsøstre i England, som jeg ville miste noget af kontakten med. (Pige C, 1995, grp.)

Jeg tror hurtigt, at jeg ville glemme de fjernere venner på Facebook, hvis det ikke var der. (Pige A, 1991, grp.)

Der er en pige fra den tidligere 9. klasse, som er model. Rigtig tynd og flot. De viser meget om sig selv, fx at de ryger og drikker. Så finder man ud af noget om dem, man ikke vidste. (Pige C, 1995, grp.)

De mere udbyggede muligheder for at individualisere sin profil med fotos og tekster, som primært findes på de "lukkede" netværk, opfylder ekspressive og kreative funktioner for en del af målgruppen, idet man via sin profil i princippet kommunikerer til hele sit netværk (som jo modtager notifikationer) på en gang. Her er udarbejdelsen, vedligeholdelsen og opdateringen af ens profil en kreativ proces, som i sig selv er sjov og udbytterig. Man sammenligner profilvedligeholdelsen med at drive en personlig hjemmeside med sine venner som målgruppe.

Jeg har selv lavet en profil, der detaljeret viser, hvem jeg er. (Dreng, 1991, dyb.)

I dag fandt jeg en fanside for sushi, og det kan jeg også lide, så det blev jeg fan af. Det er jo lidt som en gruppe. Hvis man kan lide sushi, er det jo fedt at vide, at andre har det på samme måde. Jeg gør det for at vise, at sådan er jeg. (Pige, 1993, dyb.)

Der er mange, der har fotoalbums på Facebook, fx 9.klasserne om deres sidste skoledag. Man kan lære dem bedre at kende på den måde. I skolen er folk tit anderledes, men på profilen ser man en anden side af dem. (Pige C, 1995, grp.)

Appendiks med citater

Nogle gange tror man, at fx en pige er snobbet, og så ser man på Facebook, at hun er vildt sød ved sine venner. På den måde kan man nemt få ændret sit indtryk af en person. (Pige B, 1995, grp.)

Min bror har været inde og kigge på min profil, hvor han sagde, at jeg havde nogle seje billeder. På et af dem stod jeg ved siden af en scooter. Det er fedt at han kan se jeg er blevet ældre og går til fester, og at det ikke kun er ham der er smart. (Pige, 1992, grp.)

Jo flottere folks profil er, jo sjovere er det at kunne kigge på personens side. Det gør det også lettere at få et indtryk af, hvem folk er. (Pige, 1995, dyb.)

Når der er mange oplysninger om en person, så bruger jeg det til at få et indtryk af den person. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg kunne godt forestille mig at gøre mere ved min profil for at vise, hvem jeg er, hvis jeg altså kunne finde ud af det teknisk. Fx gøre noget ved baggrunden, men det er fint nok, at den er sort og så lidt farver i siden. Jeg kan godt lide, at andre gør det, for det giver et billede af dem. Det er ligesom ens eget rum, og det er meget hyggeligt. (Pige, 1990, dyb.)

Ja, jeg tænker lidt over hvad mine applikationer og fansider siger om mig. Især hvis jeg skal vælge en klub, tænker jeg over det. Når jeg ser andres profiler, tænker jeg også lidt over, hvad det viser om dem. (Dreng, 1994, dyb.)

Jeg kigger meget på billeder. Det siger lidt om folk. (Pige, 1992, grp.)

Folks profil giver et billede af personen – man ved, at de har designet det her rum. Billeder og musik kan også godt give et indtryk af hvordan personen er. (Pige, 1990, dyb.)

En god profil er der bare mange billeder på. Det gør at man kan få indblik i den person, der har profilen. Det er en fed og hurtig måde at få lidt at vide om personen. (Dreng, 1992, grp.)

Når jeg kigger på andres profiler, kan jeg godt tænke, at de er som de ting de har liggende. (Pige D, 1995, grp.)

Man kan også se hvilke klubber folk er medlem af. Det viser noget om folk, men noget er også bare for sjov. (Pige D, 1991, grp.)

Både de "åbne" og de "lukkede" netværk benyttes af nogle respondenter til at finde nye relationer.

Først skriver du lidt sammen med folk på Arto. Hvis de virker flinke bliver du ved med at skrive ellers gør du ikke. (Dreng B, 1994, gr.)

Inde på Habbo har jeg mødt nogle, jeg ikke kendte i forvejen og så har jeg fået deres MSN, så chatter vi der. (Dreng B, 1994, gr.)

Appendiks med citater

Det er sjovt at snakke med folk man ikke kender. Det er fedt at møde nye venner. (Dreng B, 1994, gr.)

Jeg chatter med folk inde på Habbo. Det er også nogle jeg ikke kender. Det kan være nogle tilfældige, der bare er på. (Dreng B, 1994, gr.)

Det er altid rart at møde nye folk. (Dreng C, 1994, gr.)

Jeg har kendt nogle i et par år, som jeg ikke har mødt i virkeligheden, men jeg skriver med dem på MSN. (Dreng D, 1994, gr.)

Hvis du møder en på Arto, så kan du skrive med hende, og så få mulighed for at møde hende. (Dreng C, 1994, gr.)

Du møder dem jo ikke rigtig, så du kan nemt skrive søde ting til dem. (Dreng C, 1994, gr.)

Du kigger på venners venners profiler, og på den måde finder du nye venner over Arto. (Dreng A, 1994, gr.)

Hvis der er en lækker pige på et billede på Arto, så skriver jeg hej. (Dreng C, 1994, gr.)

Hvis jeg mødte en pige til en fest, så kunne jeg godt finde på at adde hende, og så snakke med hende derigennem. Men jeg leder ikke bevidst efter piger derinde, som jeg slet ikke kender i forvejen. Men jeg kender andre af mine venner, der bruger Facebook til at finde piger med. (Dreng, 1991, dyb.)

Man kan også bruge Facebook som en ice-breaker, så man skriver lidt med folk først og så får mod til at møde dem. Nu er jeg heldigvis ikke så bange for at møde folk, men for andre kunne det være en fordel at bruge Facebook først. Folk tør sige mere på SMS og lignende ting end i virkeligheden, fx "Du er lækker". (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg fandt en gammel veninde, som jeg ikke er venner med mere, fordi hun var lidt mindre end mig og lidt kikset. Nu kunne jeg så se, at hun var blevet lidt større og smart i tøjet og sådan noget. Hun havde også nogle rigtig pæne drengevenner, så jeg syntes det kunne være sjovt at tage kontakt til hende igen. (Pige, 1992, grp.)

Jeg kunne godt finde på at bruge Facebook til dating også. Så kan man spørge om navnet, når man mødte én og så kontakte hende på Facebook. Men jeg går ikke til så mange fester, fordi jeg dyrker elitesport. Jeg har dog brugt det til det formål. (Dreng, 1991, dyb.)

Du kan også godt bruge Facebook til dating. Jeg har skrevet med en dreng over Facebook. Hvis der er en dreng, du synes er sød, så kan jeg godt finde på at tjekke hans billeder på hans profil. Du kan også se om personen er single eller har en kæreste på hans profil. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg mødte Nina til dans og jeg tror ikke at vi var blevet venner uden Facebook. Vi havde ikke bare turdet gå hen og begynde at snakke. (Pige, 1992, grp.)

Jeg kender Katrine, fordi jeg er venner med Sofie, som hun kender. Vi begyndte at snakke sammen på Facebook. (Pige D, 1991, grp.)

5. Sikkerhed og Tryghed

Overordnet ser det ud til at tendensen i børnenes / de unges brug af de sociale online netværk bevæger sig væk fra de "åbne" netværk, hvor man primært kommunikerer med personer man ikke kender irl, og går i retning af de "lukkede" netværk, hvor man primært kommunikerer med sit eksisterende, fysiske netværk. Den tendens betyder umiddelbart, at respondenterne bliver mindre eksponerede for 'fremmede' og falske profiler/identiteter.

Det gode ved Facebook er, at man ikke hedder et profilnavn, men kun sit eget. Det gør det nemt at finde folk og vide hvem folk er. (Pige D, 1991, grp.)

Jeg har en skræk, efter at man har hørt historier om gamle mænd, der har skrevet til nogle piger. Jeg ved ikke, om de har mødtes. Det har jeg i baghovedet, tror jeg. Men det kan man kun gøre med Arto – man kender jo dem, der er på Facebook. Jeg har heldigvis ikke Arto længere. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg er på MySpace. Det var ikke fedt at alle på Arto kan skrive til en og se ens profil. På MySpace vælger man selv, hvem man vil have kontakt med. (Pige C, 1991, grp.)

Det konstateres, at børnenes brug af netværkene generelt foregår med lav grad af indsigt eller kontrol fra voksnes side.

Min mor spørger lidt mere til om jeg har været på Arto. Min far virker mere ligeglad. (Pige, 1995, dyb.)

Min mor og far vil gerne vide, hvad jeg laver derinde, men jeg tror ikke, de har været inde på min profil. Jeg tror, de stoler ret meget på, hvad jeg gør. (Pige, 1993, dyb.)

Da jeg var på Arto, vidste mine forældre det ikke. (Dreng, 1991, dyb.)

Mine forældre følger ikke med i, hvad jeg laver på Facebook. De spørger ikke ind til Facebook. Jeg fortæller dem en gang imellem, om noget der er sket på Facebook. (Pige, 1993, dyb.)

Mine forældre spørger mig ikke om noget i forbindelse med MySpace. Min mor går dårligt nok ind på mit værelse. Jeg tror ikke, de ved, at jeg har en profil. De ved bare, at jeg bruger meget tid ved pc'en. Nogle gange ved mødre dog mere, end man tror. Men de virker ikke nervøse. Måske tror de, at jeg bare leder efter musik. (Pige, 1990, dyb.)

Appendiks med citater

Mine forældre er lidt ligeglade nu, men de bekymrede sig, da jeg var på NetStationen. Det var nok pga. min alder, og fordi der var så mange historier. De må gerne kigge med på min Facebook-profil, men det gør de ikke. (Dreng, 1991, dyb.)

Mine forældre blander sig ikke i hvad jeg laver på siderne, men jeg lægger jo heller ikke billeder ud. Men de ville heller ikke vide det, hvis jeg gjorde. (Dreng, 1994, dyb.)

Jeg snakker ikke med min forældre om Arto. (Dreng C, 1994, gr.)

Jeg har købt ting på Habbo, uden mine forældre vidste det. (Dreng D, 1994, gr.)

Desuden viser undersøgelsen, at børnene generelt behersker de basale sikkerhedsprocedurer, der relaterer sig til at beskytte deres identitet overfor fremmede på netværkene, ligesom de generelt er meget opmærksomme på, at andre ikke nødvendigvis er, hvem de giver sig ud for at være, og holder hvad de lover.

Jeg tænker meget over, hvilke billeder jeg ligger op. Jeg kender en, der har lagt et nøgenbillede op af hende selv på Facebook. Det er simpelthen så dumt. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg har ikke lagt min adresse og telefonnummer ud på min side. Der står på Arto, at det kan være farligt at ligge de oplysninger op. Jeg har skrevet mit navn, alder og hvilket område af Danmark jeg bor i. Jeg har også skrevet lidt om hvad jeg synes er sjovt, men ellers står der ikke mere om mig. (Pige, 1995, dyb.)

Der er ikke nogle oplysninger jeg er bange for at lægge ud om mig selv. Jeg har både min mail, adresse og mobilnummer liggende derude. Men der er selvfølgelig nogle hovedregler jeg følger på nettet. Det handler om aldrig at give mit personnummer og min bankkode til andre. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg har selv lagt billeder ind. Man skal bare passe på med, hvad man lægger ind, for det er noget, man sikkert kan søge på bagefter. (Pige, 1993, dyb.)

Jeg får aldrig nogen invitationer, men hvis jeg fik en fra én jeg ikke kendte, ville jeg nok ignorere den. Jeg kunne være nervøs for, at det kunne være en børnelokker. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg er ikke så meget for at skrive om aftaler på de sider, fordi andre så kan se dem og måske møde op. Personlige beskeder bruger jeg nemlig ikke. SMS er bedre – det synes jeg bare. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg synes, jeg er blevet bedre til at vide hvad det er godt at gøre og ikke gøre. Fornuften kommer nok med alderen. Arto er jo meget farligere end Facebook. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg er ret paranoid hvad angår mit webcam. Jeg har hørt om, at der er nogen der kan hacke sig ind og så se mig uden at jeg selv åbner for det. Derfor vender jeg det væk og pakker det ind i tøj og alt muligt. (Pige, 1992, grp.)

Appendiks med citater

Men selvom indbakken på Facebook er privat, ville man ikke skrive sådan noget som koden til ens bankkonto eller lignende. Der er altid nogen der kan gøre alt muligt for at komme ind på ens computer. (Pige, 1992, grp.)

Man skal aldrig skrive sit mobil nummer på sin profil, så kan det være der er nogle idioter, der ringer. (Dreng B, 1994, gr.)

På nettet skal du aldrig give din adresse, mobilnummer og dit fulde navn til folk du ikke kender. (Dreng D, 1994, gr.)

Jo ældre du bliver, jo mindre bliver du snydt, for du bliver mere påpasselig med alderen. (Dreng B, 1994, gr.)

Jeg gider ikke snyde, fordi folk skal have det rigtige indtryk af en. Det kan jo være man skal mødes rigtigt en dag. (Dreng A, 1993, grp.)

Endelig viser undersøgelsen, at både drenge og piger gør sig erfaringer med at kommunikere og flirte med bekendte og ubekendte jævnaldrende af modsatte køn i både de "åbne" og de "lukkede" netværk, og at der i disse sammenhænge udforskes muligheder og grænser, og at der i de sammenhænge af og til forekommer sårede følelser.

På NetStationen har jeg prøvet at snakke med én, som jeg mødtes med. Det var en pige, og det gik meget godt, men det kunne have været farligt, tænker jeg i dag. Min mor var dog med og ventede i bilen. (Dreng, 1991, dyb.)

De problemer og risici undersøgelsen har fundet eksempler på, drejer sig typisk om de 'åbne' netværk, som f.eks. Arto, Habbo og diverse online spil med netværksfacilitet, hvor alle umiddelbart kan kommunikere med hinanden.

Jeg kender nogle, som har fået trusler, men de problemer har jeg ikke haft. (Dreng, 1991, dyb.)

Det er ubehageligt at vide, at man måske snakker med en voksen på 40 år, når der står, det er en dreng på 14. Hvordan skulle man kunne vide det? (Pige C, 1995, grp.)

Jeg blev også en gang truet af nogle spejdere på Arto, der ville mødes med mig. Men jeg hørte ikke mere fra dem, så... (Dreng, 1992, grp.)

Jeg føler mig meget mere tryk på Facebook end på Arto. På Arto er der gamle mænd, der udgiver sig for at være små drenge og forsøger at møde de andre børn. (Pige, 1992, grp.)

Jeg har set profiler på Arto, hvor folk har fået onde beskeder. (Dreng D, 1994, gr.)

PowerBabe er dybt åndssvagt. Der foregår kun mobning, og det koster mange penge. (Pige B, 1995, grp.)

Det dårlige ved Arto er, at alle kan se det. Alle kan gå ind på din profil. Man skal passe på, hvad man lægger ud. (Pige B, 1995, grp.)

På Arto er der folk, der laver falske profiler. Det er ikke særlig fedt. (Pige A, 1995, grp.)

Nogle af os har også skrevet på Olivianet. Det er for mindreårige, men dér sker der også nogle ting. Det er så nemt som voksen at optræde som barn. (Pige B, 1995, grp.)

Det er ligeså slemt på Arto, som på PowerBabe. Dér sidder psykopaterne også. Facebook er mere sikkert. (Pige A, 1995, grp.)

De problemer og risici undersøgelsen har fundet eksempler på, drejer sig typisk om de 'åbne' netværk, som f.eks. Arto, Habbo og diverse online spil med netværksfacilitet, hvor alle umiddelbart kan kommunikere med hinanden.

På Arto var der en, jeg ikke kendte, sikkert en pædofil. Han skrev "Hej, jeg synes, du ser vildt godt ud". Og man kunne se, at det var et falsk billede. Der stod, han var 16 år, men han lignede en på 40. (Dreng, 1991, dyb.)

Jeg har tit prøvet på Arto, at være i tvivl om hvorvidt folk er dem de udgiver sig for at være fx hvor der har været en profil med en mærkelig mand. Men det er nemt at se, når nogen faker. Jeg er aldrig blevet forskrækket eller har været utryg. (Dreng, 1994, dyb.)

Jeg synes tit, at jeg får noget, der ser falsk ud, og så afviser jeg det. Jeg er meget kritisk overfor, hvad jeg åbner. (Pige, 1993, dyb.)

En mand fra Tyrkiet skrev til mig og sagde, at jeg er smuk og sexet og gerne ville ses, selvom han var 30. Han sendte også en sang til mig og ville have, at jeg skulle acceptere ham på MySpace. Sådan noget tyrkisk noget og på tysk...(Pige D, 1995, grp.)

Der var også en mand på MySpace, der spurgte, om han ikke havde mødt mig i byen, men jeg kendte ham slet ikke. Det var en mand på 40 år med to børn, som gerne ville starte et nyt forhold. Han kom fra USA. Det var vildt mærkeligt. (Pige C, 1995, grp.)

Da jeg var på Arto, da jeg var mindre, skrev en masse mænd til mig. Det var ikke særlig fedt. Det gjorde, at jeg stoppede med det, selvom mange af mine venner var på der. (Pige C, 1991, grp.)

Jeg blev sgu overrasket på Arto, da jeg var 14 år. Jeg havde skrevet med en fyr og vi gav hinanden vores MSN-adresser og så derefter skulle vi tænde webcam'et. Det første han viste var hans kønsdel. Min far konfiskerede så kameraet. Jeg kigger dog tilbage på det med et smil. (Pige B, 1991, grp.)

Jeg har en veninde, hvis billede blevet brugt på en anden profil. Det blev hun sur over. Det eneste man kan gøre er, at man kun kan skrive i den anden profil, at det er en falsk profil. (Dreng D, 1994, gr.)

Jeg synes, jeg kan se ud fra folks profiler, at de ikke er falske, når der står mange oplysninger på dem, og der er billeder. Men man kan selvfølgelig aldrig være sikker. (Pige, 1995, dyb.)

Jeg har kun prøvet en enkelt gang at møde én med falsk profil. Jeg opdagede det, da jeg gik ind i gæstebogen, hvor andre havde skrevet, at profilen var falsk. (Dreng C, 1994, gr.)

I de "åbne" sociale online netværk, der er etableret omkring spil (Habbo, WoW m.fl.) har flere i undersøgelsesmålggruppen oplevet at blive snydt i forbindelse med handel med virtuelle værdigenstande, ligesom der er flere eksempler på, at man har fået kopieret sit profilm billede til en falsk profil, at man har fået 'falske' beskeder fra venners profiler, eller via hacking har fået stjålet værdier fra sine accounts (brugerkonti).

Nogle er også blevet snydt og har ikke fået det, de har købt. Sådan er det også på Habbo. (Pige C, 1995, grp.)

Jeg har prøvet at blive snydt i Habbo og World of Warcraft. (Dreng C, 1994, gr.)

I Habbo kan folk finde på at snyde dig i kasinoet. (Dreng C, 1994, gr.)

Du kan godt blive snydt for nogle penge i World of Warcraft og Habbo. (Dreng B, 1994, gr.)

Jeg har også prøvet at blive hacket på World of Warcraft af én, som solgte alle mine ting. (Dreng D, 1994, gr.)

Jeg kender også godt en, der blev hacket på World of Warcraft og blev snydt. (Dreng B, 1994, gr.)

Flere af brugerne af de "lukkede" netværk har hørt om, eller selv oplevet, mindre konflikter i forbindelse med andres upload og tagging af samt kommentarer til billeder. Disse konflikter drejer sig f.eks. om at én har uploadet et foto, hvor en veninde er utilfreds med den måde hun fremtræder på, og ønsker billedet slettet. Der er i undersøgelsen ikke set eller hørt om eksempler på at sådanne billeder er uploadet med hensigt om at såre, og vurderingen er, at disse konflikter oftest skyldes subjektive oplevelser og individuelle grænser.

Jeg har prøvet, hvor der er blevet skrevet "din luder" til mig. Jeg tror kun, jeg har prøvet det én gang. Jeg skriver ikke tilbage til dem, der skriver det. Jeg blokerer bare folk i stedet. (Pige, 1995, dyb.)

Nogle gange er det ret groft, men jeg tror ikke, at man kommer til at føle sig alene, for er man på Facebook har man mange venner og det er jo ikke dem alle der mobber. Flere

Appendiks med citater

opdager nok mobningen på Facebook og flere får det at vide, end hvis det kun skete i virkeligheden. (Dreng C, 1993, grp.)

Min veninde havde et helt almindeligt billede af sig selv, og så havde en dreng skrevet til hende: "Er det ikke meningen, man skal have bryster i 9.kl.?" Og så blev hun så ked af det, at hun slettede billedet. Så Facebook kan blive misbrugt. Jeg har dog aldrig fået sådan nogle beskeder. (Pige, 1993, dyb.)

Facebook er stor og mere beskyttet end Arto. Jeg tror ikke, at der er mange der vil gøre alvor af deres trusler. (Dreng B, 1993, grp.)

Jeg så også en gang billeder med en gruppe piger, der røg og legede med vandpiber. Sikke et gruppepres. Man kan bruge det til at sladre med og tage hævn ved at lægge billeder ud, hvor de ryger. Det må være en undergang for dem, for jeg ved, at deres forældre ikke tillader det, de har gang i på de billeder. Billederne betyder rigtig meget, for der er altid kameraer med til fest, og så lægger man det ud dagen efter. Så kan man se, hvor fulde de er, men det giver bare et helt forkert billede af dem. (Pige B, 1995, grp.)

Der var én jeg ikke kendte, der skrev til mig på Facebook og kommenterede et billede jeg har liggende. Hun skrev noget med om jeg var "hende den billige". Vi kendte slet ikke hinanden. Det er mærkeligt. Det ville jeg selvfølgelig ikke have liggende, men da det var hende der havde skrevet kommentaren, kunne jeg ikke slette den. Og jeg kunne heller ikke slette billede, da en anden havde lagt det ud og bare tagget mig. (Pige, 1992, grp.)

Der er også nogen, der bruger det til at slå verbalt. De sviner hinanden for eksempel ved at kommenterer billeder ironisk. Det er måske sjovt for dem der læser det, men nok ikke for dem der er med i det. En af vores venner er blevet uvenner med en og han har bare 1000 beskeder snart fra ham. Det starter nok tit med at en griner af en anden, fordi han er nederen, men hans venner griner så af ham der svinede ham og så spreder det sig. (DrengB, 1993, grp.)

Jeg har prøvet at skrive til Facebook, at der var et billede jeg gerne ville have slette, men så skulle de vide grunden og valgmulighederne var noget med om folk sloges og lignende. Kan man ikke bare have lyst til at et billede ikke skal være der uden, at der er nogen der slås på det? (Pige, 1992, grp.)

Jeg har oplevet politiske debatter over Facebook, hvor folk er ret grove at høre på. Jeg synes folk er grovere over nettet end i virkeligheden. (Dreng, 1991, dyb.)

Men kan også godt få dårlige oplevelser, når du bruger Facebook. En af mine veninder har prøvet, at nogle drenge skrev onde kommentar til et af hendes billeder. (Pige, 1993, dyb.)

Folk kan godt komme med grimme kommentarer til billeder. Det kan være fx: "Du ligner en mongol på det billede!" (Pige C, 1995, grp.)

Undersøgelsen peger også på at der på de "lukkede" netværk tilsyneladende hersker en relativt veludviklet og civiliseret kommunikationskultur, hvor man både i sproglig tone og uploads af billeder tager hensyn til sine venner / sit netværk.

Når jeg skal lægge billeder op, så spørger jeg personen om det er okay, hvis jeg er i tvivl om, at personen kunne blive ked af det. (Pige, 1993, dyb.)

De fleste spørger, om de må ligge et billede ud af mig på Arto, inden de gør det. Jeg synes ikke man bare kan lægge billeder ud uden at spørge. Jeg har prøvet, at nogle lagde et billede ud uden at spørge mig først, men det var ikke et slemt billede. (Pige, 1995, dyb.)

Jeg plejer, at spørge mine veninder, inden jeg lægger billeder af dem ud. (Pige, 1993, dyb.)

Der var to billeder af nogle veninder, jeg ikke lagde ud, fordi de ikke ville have det. (Dreng, 1996, dyb.)

Jeg er opmærksom på, hvilke billeder jeg lægger ud af andre. (Pige D, 1995, grp.)

På den anden side viser undersøgelsen, at der er begrænset eller ingen opmærksomhed på den rolle 3. part applikationer og serviceudbydere spiller på de "lukkede" netværk, herunder at disse får adgang til at anvende brugerens profildata.

Man siger jo ja, til at Facebook må se ens oplysninger. Det er ikke rart, men er det nok bare for at de så kan se hvilke typer reklamer, de vil sende til én. Det gør det ikke noget. (Pige D, 1991, grp.)

Jeg opfatter applikationerne som en del af Facebook. Jeg vidste ikke, at man giver tilladelse til at de der laver dem, må se ens oplysninger, når man bruger dem. (Dreng C, 1993, grp.)

Jeg glemmer faktisk tit, at folk kan gå ind på min profil og se nogle ting. (Pige, 1993, dyb.)

Nej, det tror jeg ikke, at man via spillene på Facebook, giver virksomheder lov til at bruge ens oplysninger. Det er kun gratisting.dk, jeg har fået mails fra. (Pige B, 1995, grp.)